

Position Paper Future Up: Herziening Kaderrichtlijn Water (KRW)

Schoon water is van levensbelang voor bedrijven. Niet voor niets riepen we eind 2025 – met onder meer Strukton, PWN en ASN Bank – op om samen te werken met de natuur. Deze bedrijven beseffen als geen ander dat ze dagelijks zowel maatschappelijk als economisch afhankelijk zijn van gezond water, schone lucht en een vruchtbare bodem.

De herziening van de Kaderrichtlijn Water (KRW) betekent een stap achteruit. Allereerst kunnen ondernemers niet bouwen op steeds veranderende doelen en wetgevende kaders – het ondermijnt bovendien gedane en toekomstige bedrijfsinvesteringen in de verbetering van waterkwaliteit. Daarnaast weten ze ook: de kosten van het niet halen van de KRW-doelen en de extra inzet van waterzuivering worden alleen maar hoger.

Future Up roept dan ook namens de bedrijven in ons netwerk op om niet te morrelen aan de ingezette koers. Blijf bedrijfsleven het vertrouwen geven om met hun bedrijfsactiviteiten bij te dragen aan maatschappelijke oplossingen. We roepen daarbij op tot twee maatregelen.

1. Handhaaf het economisch logische principe van ‘de vervuiler betaalt’

De herziening van de KRW geeft een verkeerd signaal af. Zo kunnen bedrijven eenvoudiger mijnen zonder rekening te houden met de waterkwaliteit. Dit is gek, want mijnstoffen zijn al te delven onder de huidige KRW, op voorwaarde dat mijnexploitanten maatregelen nemen die de waterkwaliteit niet verslechteren. Het wegvallen van deze maatregel betekent waarschijnlijk dat de hogere kosten voor een lagere waterkwaliteit bij burgers en drinkwaterbedrijven terecht komen. Terwijl het zo logisch is om juist bedrijven die deze milieuschade aanrichten hiervoor te belasten.

Daarnaast zet de herziening de deur open naar een verdere uitkleding. Dit hebben we gezien bij Omnibus I (CSDDD) en Omnibus X (Food-Feed), met alle gevolgen van dien voor de waterkwaliteit.

Bovendien helpt de herziening niet om grondstoffenafhankelijk te worden, terwijl dit nu juist als reden wordt genoemd van de huidige herziening. Grondstoffenafhankelijkheid vereist een bredere opschaling van de circulaire economie. Water is een strategische grondstof die aan de basis staat van veel van onze maatschappelijke en economische activiteiten. Om dat verder te vervuilen ten gunste van delving van andere grondstoffen is korte termijn-symptoombestrijding.

Tenslotte is het onzeker of Europese bedrijven deze zogenaamde versoepeling wel gaan benutten. Juist veel Australische, Amerikaanse en Chinese bedrijven investeren in mijnbouwbedrijven in de EU. Als we het hen makkelijker maken om ons water te vervuilen, dan maken ze daar zeker gebruik van. Voor het innovatieve bedrijfsleven is het van groot belang dat ze kunnen concurreren vanuit bedrijfsmodellen die waarde toevoegen. Een eerlijk speelveld voor hen ontstaat alleen met waarborging van milieunormen op de lange termijn.

2. Versnel de nationale aanpak waterkwaliteit

De bedrijven in ons netwerk laten zien dat ze met praktische initiatieven de waterkwaliteit kunnen verbeteren. En dat is hard nodig: de KRW-doelen raken steeds verder uit zicht. Dit heeft grote juridische gevolgen. De economische kosten hiervan zijn waarschijnlijk nog hoger. Denk aan de waterzuivering en de indirecte gezondheidskosten van vervuild water op mensen en dieren ([PBL](#)). De beschikbaarheid van schoon drinkwater

voor boeren, burgers en het bedrijfsleven is geen bijzaak, maar een voorwaarde. Water is een essentiële grondstof en is steeds moeilijker te zuiveren, waardoor drinkwater schaarser wordt.

Daarom pleiten wij juist voor een versnelling van de aanpak waterkwaliteit op nationaal niveau. Het verbeteren van de waterkwaliteit begint bij het aanpakken van vervuiling aan de bron. Dat betekent minder lozingen van schadelijke stoffen, minder uit- en afspoeling van agrarische gronden, en de benodigde middelen beschikbaar stellen om dit uit te voeren.

Drie punten die de aanpak waterkwaliteit kunnen versnellen.

- **Breng het toelatingsbeleid Ctgb in overeenstemming met de KRW en de nitraatrichtlijn, en stimuleer biologische landbouw**

Het verduurzamen van de landbouw is essentieel voor de waterkwaliteit. Zorg daarom dat de toelating en normen van bestrijdingsmiddelen en bemesting in lijn zijn met de KRW. En beloon boeren die de waterkwaliteit verbeteren door bijvoorbeeld biologisch te boeren. Resten van chemische gewasbeschermingsmiddelen zijn een groot probleem voor drinkwaterzuivering. Hierdoor moeten drinkwaterbedrijven steeds duurdere en geavanceerdere installaties gebruiken. Dit pleit voor accijns op chemische gewasbescherming.

- **Verbied lozingen van chemicaliën zoals PFAS**

Zoals de Algemene Rekenkamer al [in maart 2026](#) concludeerde is het toezicht op lozingen nu 'ontoereikend en zorgwekkend'. En hoewel er stappen zijn gezet om lozingsvergunningen te inventariseren en actualiseren, is dat niet genoeg. We adviseren een centraal register op te zetten van alle lozingen en het lozen van schadelijke stoffen als PFAS te verbieden.

- **Zorg voor passend budget**

Er zijn nu onvoldoende middelen gereserveerd om de KRW-doelen te halen, en te weinig capaciteit en kennis beschikbaar voor toezicht en handhaving van de KRW. Waterschappen hebben geen zicht op het totaal aan lozingen en de vergunningverlening is juridisch straks niet meer houdbaar. Veel bedrijven willen graag voldoen aan de KRW, maar dan moeten ze wel kunnen vertrouwen op stabiel beleid en kaders vanuit de overheid. Daarvoor is het essentieel dat de overheid de regie pakt en adequate middelen beschikbaar stelt voor de toezicht en handhaving.

Over Future Up

Future Up helpt bedrijven om duurzaam te groeien én concurrerend te blijven in een economie die verandert. Met praktische programma's, strategische samenwerkingen en krachtige public affairs realiseert het platform duurzame economie een eerlijk speelveld en zichtbare impact. Het doel: duurzaam ondernemen de norm – in markt én in beleid. www.futureup.nl.